Eiropas Parlaments
2024-2029

Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komiteja

2024/0074(NLE)

19.11.2024

****

IETEIKUMA PROJEKTS

par projektu Padomes lēmumam par to, lai noslēgtu Nolīgumu starp Eiropas Savienību un Serbijas Republiku par operacionālām darbībām, ko Serbijas Republikā veic Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūra (08441/2024 – C10-0086/2024 – 2024/0074(NLE))

Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komiteja

Referents: *Karlo Ressler*

Izmantoto apzīmējumu skaidrojums

*	Apspriežu procedūra
***	Piekrišanas procedūra
***I	Parastā likumdošanas procedūra (pirmais lasījums)
***II	Parastā likumdošanas procedūra (otrais lasījums)
***III	Parastā likumdošanas procedūra (trešais lasījums)

(Norādītā procedūra pamatojas uz akta projektā ierosināto juridisko pamatu.)

SATURA RĀDĪTĀJS

Lpp.

EIROPAS PARLAMENTA NORMATĪVĀS REZOLŪCIJAS PROJEKTS 5

PASKAIDROJUMS 6

EIROPAS PARLAMENTA NORMATĪVĀS REZOLŪCIJAS PROJEKTS

par projektu Padomes lēmumam par to, lai noslēgtu Nolīgumu starp Eiropas Savienību un Serbijas Republiku par operacionālām darbībām, ko Serbijas Republikā veic Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūra
(08441/2024 – C10-0086/2024 – 2024/0074(NLE))

(Piekrišana)

Eiropas Parlaments,

– ņemot vērā Padomes lēmuma projektu (08441/2024),

– ņemot vērā projektu Nolīgumam starp Eiropas Savienību un Serbijas Republiku par operacionālām darbībām, ko Serbijas Republikā veic Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūra (08447/2024),

– ņemot vērā piekrišanas pieprasījumu, ko Padome iesniegusi saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 77. panta 2. punkta b) un d) apakšpunktu, 79. panta 2. punkta c) apakšpunktu un 218. panta 6. punkta otrās daļas a) apakšpunktu (C10-0086/2024),

– ņemot vērā Reglamenta 107. panta 1. un 4. punktu un 117. panta 7. punktu,

– ņemot vērā Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas ieteikumu (A10-0000/2024),

1. sniedz piekrišanu nolīguma slēgšanai;

2. uzdod priekšsēdētājai Parlamenta nostāju nosūtīt Padomei un Komisijai.

PASKAIDROJUMS

a) Pamatinformācija
Ierosinātā Padomes lēmuma mērķis ir apstiprināt statusa nolīgumu starp Eiropas Savienību un Serbijas Republiku par darbībām, ko Serbijas Republikā veic Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūra, kā paredzēts Regulā (ES) 2019/1896 par Eiropas Robežu un krasta apsardzi.

Viens no Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūras ("Aģentūra") uzdevumiem ir sadarboties ar trešām valstīm jomās, uz kurām attiecas Eiropas Robežu un krasta apsardzes regula, "tostarp veicot robežu pārvaldības vienību iespējamu operacionālo izvietošanu trešās valstīs". Aģentūra, ciktāl tas vajadzīgs tās uzdevumu izpildei, var sadarboties ar trešo valstu iestādēm, kas ir kompetentas jautājumos, uz kuriem attiecas regula, un var veikt darbības saistībā ar Eiropas integrēto robežu pārvaldību kādas trešās valsts teritorijā, ja minētā trešā valsts tam piekrīt.

Statusa nolīguma noslēgšanas nolūks ir reglamentēt visus aspektus, kas ir vajadzīgi, lai veiktu Aģentūras darbības trešās valstīs. Saskaņā ar Regulas (ES) 2019/1896 73. panta 3. punktu apstākļos, kuros no Eiropas Robežu un krasta apsardzes pastāvīgā korpusa ir nepieciešama robežu pārvaldības vienību izvietošana trešā valstī, kur vienību dalībnieki īstenos izpildpilnvaras, Savienība noslēdz ar attiecīgo trešo valsti statusa nolīgumu.

Saskaņā ar Eiropas Robežu un krasta apsardzes regulu un ņemot vērā tās 76. panta 1. punktu, Komisija savā paziņojumā COM(2021)0829 sniedza statusa nolīguma paraugu, kas ir minēts Regulā (ES) 2019/1896 un satur īpašas normas par darbību veikšanu trešo valstu teritorijā. Statusa nolīgums ar Serbijas Republiku ir balstīts uz Komisijas izstrādāto paraugu.

Komisija 2024. gada 16. oktobrī īsumā informēja referentus par progresu, kas ir panākts sarunās par statusa nolīgumu starp Eiropas Savienību un Serbijas Republiku. 2024. gada 14. novembrī notika arī sanāksme ar ieinteresētajām personām, kurā galvenā uzmanība tika pievērsta pamattiesībām. Nolīgums tika parakstīts 2024. gada 25. jūnijā Belgradā, Serbijā.

b) Referenta nostāja
Eiropas migrācijas un bēgļu krīzes kulminācijas laikā 2015. gadā simtiem tūkstošu patvēruma meklētāju un migrantu ieradās Eiropas Savienībā caur Rietumbalkāniem, bet Serbijas Republika atrodas uz viena no galvenajiem neatbilstīgās, jauktās migrācijas ceļiem. Migrācijas spiediens uz Rietumbalkānu maršrutiem turpmākajos gados bija ievērojams, radot spiedienu pie ES ārējām robežām, un ir vajadzīgi turpmāki centieni, lai kontrolētu migrācijas plūsmu likumīgā veidā saskaņā ar starptautiskajiem un Eiropas tiesību aktiem.

Referents uzskata, ka, īstenojot sadarbību ar trešām valstīm, ir ārkārtīgi svarīgi slēgt oficiālus un juridiski saistošus nolīgumus, lai nodrošinātu šādas sadarbības pārredzamību, publisko kontroli un demokrātisku pārraudzību.

Lai sasniegtu Eiropas integrētās robežu pārvaldības mērķus, izšķiroša nozīme ir strukturētai un ilgtspējīgai sadarbībai ar trešām valstīm. Šīs sadarbības mērķim vajadzētu būt Eiropas robežu un atgriešanas procedūru uzlabošanai, informācijas apmaiņas un riska analīzes veicināšanai un atgriešanas operāciju efektivitātes uzlabošanai. Turklāt tai būtu jāatbalsta

trešās valstis robežu un migrācijas pārvaldībā, tostarp vajadzības gadījumā izvietojot pastāvīgo korpusu, lai aizsargātu ārējās robežas un nodrošinātu Savienības migrācijas politikas efektīvu īstenošanu. Robežu pārvaldības stiprināšana visos migrācijas maršrutos ir būtiski svarīga, lai samazinātu neatbilstīgu ieceļošanu, pievērstos kontrabandistu mainīgajai taktikai un mazinātu riskus, kas saistīti ar cilvēku tirdzniecību un organizēto noziedzību. Ciešākai operatīvajai sadarbībai, kas izveidota ar nolīgumu, būs izšķiroši svarīga loma neatbilstīgas migrācijas novēršanā un reģionālās drošības uzlabošanā.

Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūrai un Serbijas Republikas Iekšlietu ministrijai ir jāievēro ERKA regulas noteikumi un jānodrošina pilnīga atbilstība tai, tostarp attiecībā uz pamattiesībām. Piekrišanas procesa laikā Eiropas Parlamentā paskaidrojumi, ko ieinteresētās personas sniedza par šā nolīguma nozīmi, bija apmierinoši. Nolīgums ar Serbijas Republiku un Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūras darbinieku klātbūtne nodrošinās robežkontrolē papildu procesuālos elementus, piemēram, skrīninga un instruktāžas operācijas, kā arī aizsargās pamattiesības. Ņemot vērā ievērojamo skaitu cilvēku, kas šķērso Serbijas Republikas teritoriju, lai nokļūtu līdz ES, šis nolīgums stiprinās mūsu atbalstu reģionālajiem partneriem, sniedzot būtiskas speciālās zināšanas, lai efektīvi pārvaldītu šīs pārvietošanās. Atbilstoši Regulai (ES) 2019/1896 par Eiropas Robežu un krasta apsardzi nolīgums ļauj *Frontex* veikt kopīgas operācijas un izvietot Eiropas Robežu un krasta apsardzes pastāvīgo korpusu visā Serbijas teritorijā, ieskaitot tās robežas ar kaimiņvalstīm, kas nav ES dalībvalstis.

Noslēgumā referents uzskata, ka ierosinātais statusa nolīgums atbilst statusa nolīguma paraugam, kas sniegts Komisijas paziņojumā par saturu un noteikumiem, kuri būtu jāiekļauj galīgajā nolīgumā.

Tā kā sākas šā nolīguma īstenošanas stadija, Parlaments lūdz, lai Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūra nekavējoties informētu Eiropas Parlamentu par darbībām, kas tiek veiktas, īstenojot šo statusa nolīgumu, un atgādina, ka saskaņā ar Regulas (ES) 2019/1896 73. panta 8. punktu Aģentūrai ir pienākums savos gada ziņojumos iekļaut izvērtējumu par sadarbību ar trešām valstīm.

Ņemot vērā iepriekš minēto, referents iesaka Parlamentam apstiprināt Padomes lēmuma teksta projektu.